

1. Znaleźć rzędy i *analityczne* wyrażenia na współczynnik wzmocnienia podanych niżej metod Rungego–Kutty.

$$\text{Jawna metoda punktu środkowego: } \begin{array}{c|cc} 0 & 0 & 0 \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & 0 \\ \hline & 0 & 1 \end{array} \quad (1a)$$

$$\text{Niejawna metoda punktu środkowego: } \begin{array}{c|c} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \hline & 1 \end{array} \quad (1b)$$

$$\text{Jawna metoda trapezowa: } \begin{array}{c|cc} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ \hline & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{array} \quad (1c)$$

$$\text{Niejawna metoda trapezowa: } \begin{array}{c|cc} 0 & 0 & 0 \\ 1 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \hline & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{array} \quad (1d)$$

$$\begin{array}{c|cc} \frac{1}{3} & \frac{5}{12} & -\frac{1}{12} \\ 1 & \frac{3}{4} & \frac{1}{4} \\ \hline & \frac{3}{4} & \frac{1}{4} \end{array} \quad (1e)$$

$$\begin{array}{c|cc} \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{6} & \frac{1}{4} & \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{6} \\ \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{6} & \frac{1}{4} + \frac{\sqrt{3}}{6} & \frac{1}{4} \\ \hline & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{array} \quad (1f)$$

$$\begin{array}{c|ccc} 0 & 0 & 0 & 0 \\ \frac{1}{2} & \frac{5}{24} & \frac{1}{3} & -\frac{1}{24} \\ 1 & \frac{1}{6} & \frac{2}{3} & \frac{1}{6} \\ \hline & \frac{1}{6} & \frac{2}{3} & \frac{1}{6} \end{array} \quad (1g)$$

$$\text{Klasyczna czterokrokowa: } \begin{array}{c|cccc} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 \\ \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ \hline & \frac{1}{6} & \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & \frac{1}{6} \end{array} \quad (1h)$$

$$\begin{array}{c|cccc}
 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
 -\frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 \\
 \frac{1}{2} & \frac{3}{4} & -\frac{1}{4} & 0 & 0 \\
 1 & -2 & 1 & 2 & 0 \\
 \hline
 & \frac{1}{6} & 0 & \frac{2}{3} & \frac{1}{6}
 \end{array} \quad (1i)$$

$$\begin{array}{c|cccc}
 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
 \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & 0 & 0 & 0 \\
 \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\
 \frac{3}{4} & 0 & \frac{1}{4} & \frac{1}{2} & 0 \\
 \hline
 & 0 & \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & \frac{2}{3}
 \end{array} \quad (1j)$$

Metoda Gilla:

$$\begin{array}{c|cccc}
 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
 \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 \\
 \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}-1}{2} & \frac{2-\sqrt{2}}{2} & 0 & 0 \\
 1 & 0 & -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{2+\sqrt{2}}{2} & 0 \\
 \hline
 & \frac{1}{6} & \frac{2-\sqrt{2}}{6} & \frac{2+\sqrt{2}}{6} & \frac{1}{6}
 \end{array} \quad (1k)$$

2N. Znaleźć — jeśli trzeba, numerycznie — obszary stabilności wszystkich powyższych metod. Wyniki przedstawić graficznie. Uwaga: Proszę *uważnie* przyjąć się wyrażeniom analitycznym otrzymanym w poprzednim zadaniu.

3. Jak rząd i obszar stabilności następującej metody zależą od parametru α ?

$$\begin{array}{c|ccc}
 0 & 0 & 0 & 0 \\
 \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & 0 & 0 \\
 \frac{2}{3} & \frac{2}{3} - \frac{1}{4\alpha} & \frac{1}{4\alpha} & 0 \\
 \hline
 & \frac{1}{4} & \frac{3}{4} - \alpha & \alpha
 \end{array} \quad (2)$$

4. Znaleźć rzędy i analityczne wyrażenia określające obszary stabilności następujących metod DIRK (*Diagonally Implicit Runge-Kutta*):

$$\begin{array}{c|cc}
 \gamma & \gamma & 0 \\
 1 - \gamma & 1 - 2\gamma & \gamma \\
 \hline
 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2}
 \end{array}, \quad \gamma = \frac{3 + \sqrt{3}}{6} \quad (3a)$$

$$\begin{array}{c|cc} \gamma & \gamma & 0 \\ 1 & 1-\gamma & \gamma \\ \hline & 1-\gamma & \gamma \end{array}, \quad \gamma = \frac{2-\sqrt{2}}{2} \quad (3b)$$

5N. Znaleźć obszary stabilności następujących dwu metod Rungego-Kutty oraz sprawdzić, że metody te są co najmniej czwartego rzędu (para Fehlberga):

$$\begin{array}{c|cccccc} 0 & & & & & & \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & & & & & \\ \frac{3}{8} & \frac{3}{32} & \frac{9}{32} & & & & \\ \frac{12}{13} & \frac{1932}{2197} & -\frac{7200}{2197} & \frac{7296}{2197} & & & \\ 1 & \frac{439}{216} & -8 & \frac{3680}{513} & -\frac{845}{4104} & & \\ \frac{1}{2} & -\frac{8}{27} & 2 & -\frac{3544}{2565} & \frac{1859}{4104} & -\frac{11}{40} & \\ \hline & \frac{25}{216} & 0 & \frac{1408}{2565} & \frac{2197}{4104} & -\frac{1}{5} & 0 \end{array} \quad (4a)$$

$$\begin{array}{c|cccccc} 0 & & & & & & \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & & & & & \\ \frac{3}{8} & \frac{3}{32} & \frac{9}{32} & & & & \\ \frac{12}{13} & \frac{1932}{2197} & -\frac{7200}{2197} & \frac{7296}{2197} & & & \\ 1 & \frac{439}{216} & -8 & \frac{3680}{513} & -\frac{845}{4104} & & \\ \frac{1}{2} & -\frac{8}{27} & 2 & -\frac{3544}{2565} & \frac{1859}{4104} & -\frac{11}{40} & \\ \hline & \frac{16}{135} & 0 & \frac{6656}{12825} & \frac{28561}{56430} & -\frac{9}{50} & \frac{2}{55} \end{array} \quad (4b)$$

Puste miejsca oznaczają zera.

6N. Znaleźć obszary stabilności następujących dwu metod Rungego-Kutty oraz sprawdzić, że metody te są co najmniej czwartego rzędu (para Dormanda-Prince'a):

$$\begin{array}{c|cccccc} 0 & & & & & & \\ \frac{1}{5} & \frac{1}{5} & & & & & \\ \frac{3}{10} & \frac{3}{40} & \frac{9}{40} & & & & \\ \frac{4}{5} & \frac{44}{45} & -\frac{56}{15} & \frac{32}{9} & & & \\ \frac{8}{9} & \frac{19372}{6561} & -\frac{25360}{2187} & \frac{54448}{6561} & -\frac{212}{729} & & \\ 1 & \frac{9017}{3168} & -\frac{355}{33} & \frac{46732}{5247} & \frac{49}{176} & -\frac{5103}{18656} & \\ 1 & \frac{35}{384} & 0 & \frac{500}{1113} & \frac{125}{192} & -\frac{2187}{6784} & \frac{11}{84} \\ \hline & \frac{5179}{57600} & 0 & \frac{7571}{16695} & \frac{393}{640} & -\frac{92097}{339200} & \frac{187}{2100} \quad \frac{1}{40} \end{array} \quad (5a)$$

0							
$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$						
$\frac{3}{10}$	$\frac{3}{40}$	$\frac{9}{40}$					
$\frac{4}{5}$	$\frac{44}{45}$	$-\frac{56}{15}$	$\frac{32}{9}$				
$\frac{8}{9}$	$\frac{19372}{6561}$	$-\frac{25360}{2187}$	$\frac{54448}{6561}$	$-\frac{212}{729}$			
1	$\frac{9017}{3168}$	$-\frac{355}{33}$	$\frac{46732}{5247}$	$\frac{49}{176}$	$-\frac{5103}{18656}$		
1	$\frac{35}{384}$	0	$\frac{500}{1113}$	$\frac{125}{192}$	$-\frac{2187}{6784}$	$\frac{11}{84}$	
	$\frac{35}{384}$	0	$\frac{500}{1113}$	$\frac{125}{192}$	$-\frac{2187}{6784}$	$\frac{11}{84}$	0

(5b)

7. Napisać *jak najbardziej efektywne* procedury realizujące klasyczną metodę czterokrokową (1h) i metodę Gilla (1k).

8. Jaki krok należy wziąć, aby za pomocą

(a) metody Gilla

(b) klasycznej czterokrokowej metody RK

można było rozwiązywać równanie oscylatora harmonicznego

$$\ddot{x} + \omega^2 x = 0. \quad (6)$$

PFG